Veleučilište VERN Specijalistički diplomski stručni studij IT menadžment

Mjerenje organizacijskih performansi

Prof.dr.sc. Željko Dobrović zeljko.dobrovic@xnet.hr

TEMA 6:

VERIFIKACIJA I VALIDACIJA BSC MODELA

STRATEŠKA MAPA CILJEVA – ŠTO NAPRAVITI?

Da bi se napravila strateška mapa ciljeva, potrebno je:

- Definirati viziju za novi ciklus planiranja
- Definirati strateške ciljeve iz vizije
- Napraviti SWOT analizu za svaki strateški cilj
- Definirati strategije za dostizanje strateških ciljeva
- Odrediti aktivnosti za provedbu strategija
- Odrediti ciljeve aktivnosti
- Smjestiti ciljeve na perspektive BSC
- Odrediti uzročno-posljedične lance ciljeva za pojedini strateški cilj (strateške teme)
- Odrediti uzročno-posljedične lance ciljeva između strateških tema

GRANICE MJERA

Gornja granica (G)

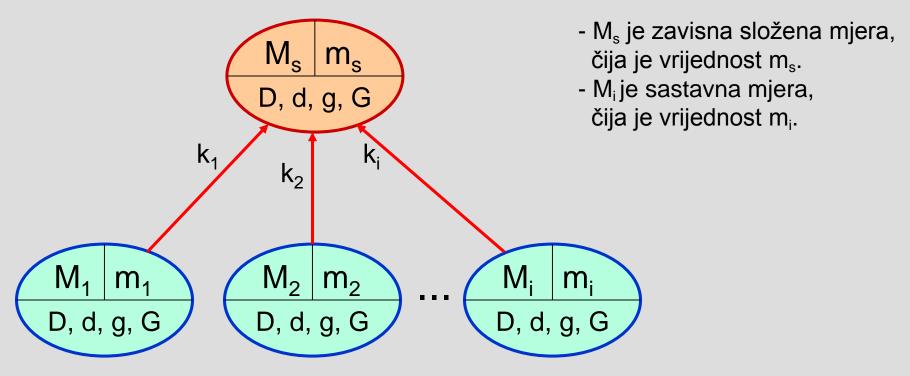
srednja gornja granica (g)

srednja donja granica (d)

Donja granica (D)

- unutar granica G i g →
   dobro ostvarenje cilja i ne
   traži poduzimanje akcije
- unutar granica g i d →
  dovoljno ostvarenje cilja, ali
  se očekuju koraci za
  poboljšanje
- unutar granica d i D → loše ostvarenje cilja i traži hitne akcije

IZRAČUN ZAVISNIH MJERA

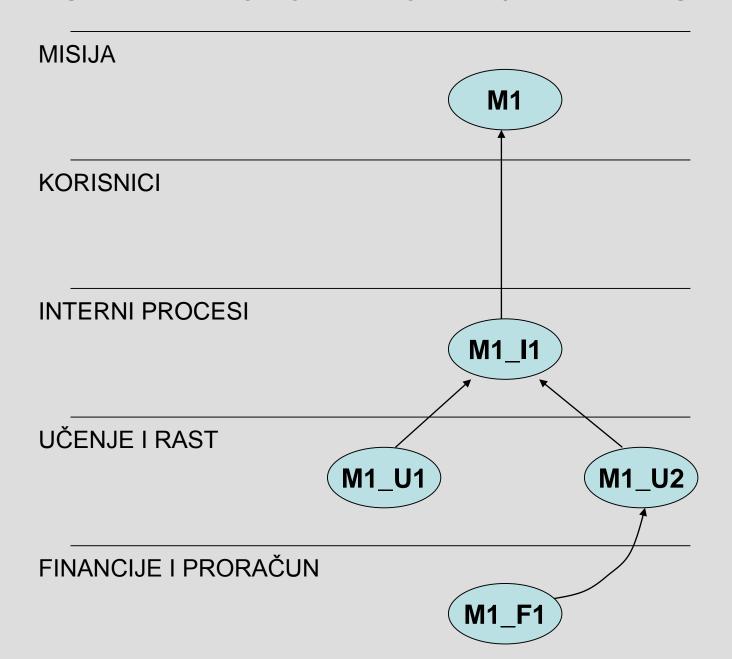
$$m_{S} = D_{S} + (G_{S} - D_{S}) \cdot \sum_{i=1}^{n} k_{i} \cdot \frac{m_{i} - D_{i}}{G_{i} - D_{i}}$$

$$\sum_{i=1}^{n} k_i = 1$$

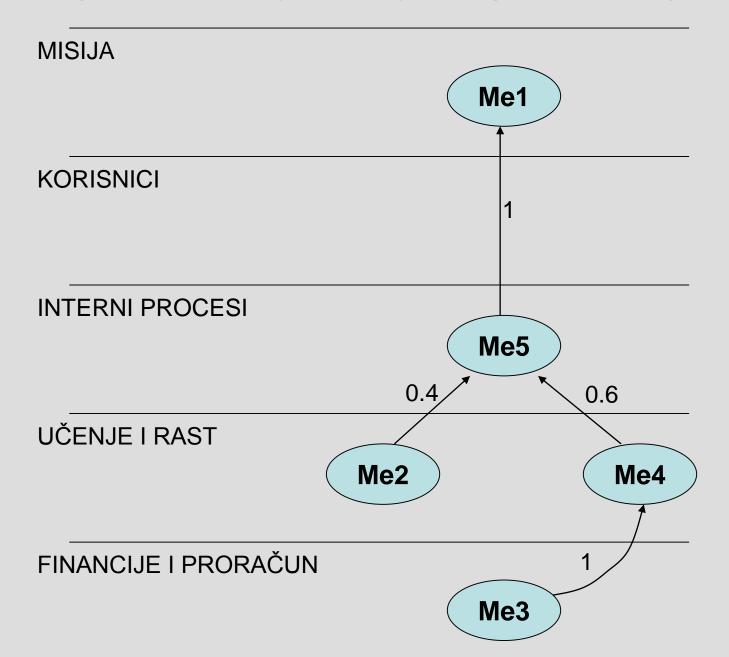
D - donja granica mjerene veličine, d - srednja donja granica, g - srednja gornja granica, G - Gornja granica mjerene veličine, k – koeficijent utjecaja,

s - indeks koji se odnosi na složenu mjeru, i - indeks koji se odnosi na sastavnu mjeru.

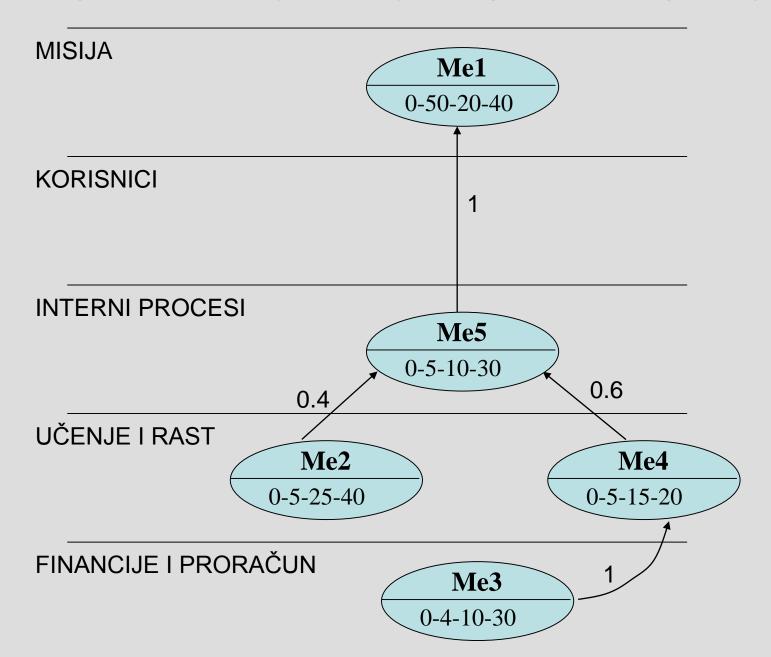
STRATEŠKA MAPA CILJEVA – JAVNI / DRŽAVNI SEKTOR

STRATEŠKA MAPA MJERA – JAVNI / DRŽAVNI SEKTOR

STRATEŠKA MAPA MJERA – JAVNI / DRŽAVNI SEKTOR

STRATEŠKA MAPA MJERA - PRIMJER

Oznaka cilja	Naziv cilja	MJERNI INSTRUMENTI							
				Vrsta	Mjerenje	Izračunavanje			
		Oznak a mjere	Naziv mjere	mjer e (S/J/ U)	Način mjerenja	Granične vrijednosti (D-d-g-G)	Koefici- jent utjecaja	Formula za izračunavanje	Nositelj
M1	Uspostaviti ciljanu organizacijsku i personalnu strukturu	Me1	Broj izmijenjenih i novih organizacijski h cjelina	J	Izvješćivanje o provedbi preustroja	0-5-20-40	1, Me5	= 4/3 *Me5	Tajništ vo minista r.
M1_U1	Upoznati djelatnike na svim voditeljskim položajima s nužnosti promjena	Me2	Broj djelatnika na voditeljskim položajima upoznatih s nužnostima promjene	U	Evidencija sudionika nazočnih na radionicama	0-5-25-40	-	-	M2- Pers. služba
M1_I1	Pridobiti što veći broj djelatnika za potrebne promjene kroz sustav nagrađivanja	Me5	Broj djelatnika koji su nagrađeni	s	Broj isplaćenih novčanih nagrada	0-5-10-30	0.4 Me2, 0.6 Me4	= 30 * (0.01*Me2+ 0.03*Me4)	M4- Finan. služba
M1_U2	Osposobiti sve ključne djelatnike za provedbu preustroja	Me4	Broj osposobljenih djelatnika	J	Očitavanje broja certifikata izdanih nakon uspješno završenog tečaja	0-5-15-20	1, Me3	= 2/3 *Me3	M2- Pers. služba

Očitavanje proračunskih

sredstava dobivenih iz

riznice za preustroj

0-4-10-30

(milijuni

kuna)

M4-

un

Služ. za

prorač

Osigurati dovoljno

promjenu

M1 F1

sredstava za

q preustroja

organizacijsko

Sredstva

preustroj

osigurana za

U

Me3

FORMALNA ISPRAVNOST BSC MODELA

- Formalna ispravnost BSC modela provjerava se:
  - upisom testnih vrijednosti nezavisnih mjera
  - pokretanjem izračuna zavisnih mjera

Ako je model formalno ispravan, vrijednosti svih
izračunatih zavisnih mjera moraju biti unutar
vlastite donje granične veličine **D** i gornje granične veličine **G**.

ZAVISNE MJERE KAO FUNKCIJA NEZAVISNIH

MJERA	FUNKCIJA NEPOSREDNIH MJERA	FUNKCIJA NEZAVISNIH MJERA		
		(upisuje se u alat DS)		
Me2	-	-		
0-5-25-40				
Me3	-	-		
0-4-10-30				
Me4	= 2/3*Me3	= 2/3*Me3		
0-5-15-20				
Me5	= 3/10*Me2 + 9/10*Me4	= 3/10*Me2 + 6/10*Me3		
0-5-10-30				
Me1	= 4/3*Me5	= 2/5*Me2 + 4/5*Me3		
0-5-20-40				

VALIDACIJA BSC MODELA

Za validaciju logičke i strukturne ispravnosti modela potrebno je:

- U tablicu planiranih mjera unijeti vrijednosti nezavisnih mjera te na osnovi njih izračunati vrijednosti zavisnih mjera (pokretanjem formula),
- U tablicu ostvarenih mjera unijeti (u vremenskim razdobljima u kojima se provodi mjerenje) vrijednosti svih mjera, i zavisnih i nezavisnih i
- Vrijednosti izračunatih zavisnih mjera (iz tablice planiranih mjera) usporediti sa vrijednostima ostvarenih zavisnih mjera (iz tablice ostvarenih mjera).

Ako se vrijednosti tih dviju skupina mjera statistički signifikantno podudaraju, onda je model strukturno i logički dobar te se može koristiti za vođenje organizacije u narednom razdoblju.

Ako se vrijednosti tih dviju skupina mjera razlikuju, onda BSC model nije strukturalno ispravan, tj. modelom pretpostavljene uzročnoposljedične veze nisu točne, te ga je potrebno restrukturirati.

VALIDACIJA BSC MODELA - PRIMJER 1 -

		l. p	eriod	II. p	eriod	III. period	
MJERA	IZRAČUN	PLANIRANO	OSTVARENO	PLANIRANO	OSTVARENO	PLANIRANO	OSTVARENO
Me2 0-5-25-40	Me2	5	5	10	10	25	25
Me3 0-4-10-30	Me3	7	7	8	8	20	20
Me4 0-5-15-20	2/3 Me3	4,7	3	5,3	4	13,3	10
Me5 0-5-10-30	3/10 Me2 + 6/10 Me3	5,7	4	7,8	6	19,5	15
Me1 0-5-20-40	2/5 Me2 + 4/5 Me3	7,6	8	10,4	10	26,0	20

VALIDACIJA BSC MODELA - PRIMJER 2 -

	I. period			II. pe	eriod	III. period	
MJERA	IZRAČUN	PLANIRANO	OSTVARENO	PLANIRANO	OSTVARENO	PLANIRANO	OSTVARENO
Me2 0-5-25-40	Me2	5	5	10	10	25	25
Me3 0-4-10-30	Me3	7	7	8	8	20	20
Me4 0-5-15-20	2/3 Me3	4,7	3	5,3	3	13,3	2
Me5 0-5-10-30	3/10 Me2 + 6/10 Me3	5,7	4	7,8	6	19,5	15
Me1 0-5-20-40	2/5 Me2 + 4/5 Me3	7,6	8	10,4	10	26,0	20

ZAKLJUČAK

- Pokazali smo kako:
  - konstruirati mjere BSC-a
  - riješiti problem izračunavanja složene mjere
  - modelirati, izračunati i validirati BSC model korištenjem DS-a
- Da bi BSC metoda bila uspješno primijenjena u praksi, moraju biti zadovoljeni slijedeći uvjeti:
  - Temeljito poznavanje strategije, misije, vizije, ciljeva i poslovnih procesa
  - U oblikovanju BSC modela mora sudjelovati management i profesionalna osoba obrazovana za BSC sa izravnim pristupom do menadžmenta
  - Jednom postavljeni model nije nepromjenljiv, već ga treba prilagođavati promjenama u poslovanju.

